

Život šesti

Daniel Janů

Splendidum družstvo

ŽIVOT ŠESTI

DANIEL JANŮ

Splendidum družstvo • Vražné, Hynčice

Život šesti

Copyright © Daniel Janů, 2015

Cover © Daniel Janů, 2015

Czech Edition © Splendidum družstvo

Vražné, Hynčice, 2021

První el. vydání

ISBN 978-80-7681-093-8 (EPUB)

ISBN 978-80-7681-094-5 (MOBI)

ISBN 978-80-7681-095-2 (PDF)

Obsah

1. Riga 2004
2. Miláno 2012
3. Nancy 1990
4. Riga 2004
5. Miláno 2012
6. Riga 2004
7. Nancy 1990
8. Riga 2004
9. Miláno 2012
10. Riga 2004
11. Miláno 2012
12. Riga 2004
13. Nancy 1990
14. Riga 2004
15. Miláno 2012
16. Nancy 1990
17. Riga 2004
18. Miláno 2012
19. Nancy 1990
20. Lugano 2013
21. Nancy 1990
22. Benátky 1887
23. Nancy 1990
24. Benátky 1887
25. Miláno 2013
26. Benátky 1887
27. Nancy 1990
28. Miláno 2013

29. Benátky 1887
 30. Miláno 2013
 31. Benátky 1887
 32. Nancy 1990
 33. Aldesago 2013
- Pozn. autora*

1. Riga 2004

Dobře stavěná asi šestadvacetiletá světlovláska (*v ten moment jsem ještě nevěděl, jak se jmenuje*) mě zaujala svým krásným úsměvem. Stála na peronu v Rize. V levé ruce držela tašku a v druhé nějaký časopis, nad kterým se usmívala. *Co to čte?* Pomyslel jsem si. Zvědavost dosáhla určitého stupně a já se pomalu a nenápadně přibližoval k ní.

Vedle stály ještě dvě postarší dámy a jeden stařík s dýmkou. Chtěl jsem být nenápadný, ale prozradil mě malý psík, který na mě začal štěkat.

„Nelíbíte se mu,“ spustila majitelka psíka, postarší paní ve venkovských šatech. Její hlas mi připomněl krákající vránu. Jen jsem se usmál a otočil se do strany.

Laura si všimla štěkajícího psa. Koukla se na něj a pak se vrátila ke čtení svého časopisu.

„No, nic,“ povzdechl jsem si v duchu a čekal na svou příležitost ve vlaku.

Postarší paní se však jen tak lehce nevzdala a její zvědavost dosáhla určité úrovně a přistoupila blíže ke mně.

„Kam jedete?“ zeptala se melodickou ruštinou.

„Do Jelgavy, paní,“ odvětil jsem ve stejném jazyce a usmál se.

„Jste cizinec?“ poznala to.

„Ano,“ pokynul jsem hlavou.

„Proč tam jedete?“ zeptala se.

Byla vážně dotěrná a já jsem byl rád, že už přijížděl vlak.

„Tak šťastnou cestu,“ rozloučila se a vrátila se k paní, co stála o tři metry dál.

Chuděra, teď to dostane v plné palbě, jestli se ovšem ty dvě neznají,
pomyslel jsem si.

* * *

Vlak zastavil.

Poté, co několik lidí vystoupilo ven, se všichni z perónu nahrnuli dovnitř. Šel jsem s davem. Snažil jsem se neztratit tu sympatickou světlovlasou dívku. Můj cíl byl jasný. Sednout si poblíž, popřípadě rovnou k ní. Ten den jsem měl štěstí. Vedlejší vagon byl plný, a proto se vracela do vagonu, ve kterém jsem byl já. Využil jsem toho a usadil se na volné sedadlo a druhé naproti jsem obsadil svou taškou, aby bylo jasné, že je obsazené. Skoro mě minula, když se nechtíc srazila s nějakým mladíkem, deroucím se na druhou stranu odkud právě přicházela. Uhnula stranou. Zvedl jsem ruku a oslovil ji: „Slečno, zde je volné místo.“

Otočila se.

Chvíli však postávala.

Byla nerozhodná. Cizí muž.

„Klidně si sedněte, prosím,“ ukázal jsem na volné místo u okna.

„Děkuji,“ poděkovala a usedla na místo, které jsem jí držel. *To však nevěděla.*

Tašku si strčila mezi nohy a na klín si položila časopis. Usmála se směrem ke mně a pak se věnovala čtení.

Vlak se rozjel.

Chvíli jsem vydržel sledovat z okna míhající se krajinu, ale pak mi to nedalo, cosi mě nutilo si s ní promluvit. V duchu jsem se tomu musel usmát. Nikdy jsem nepocítil takové nutkání někoho oslovit.

„Mohu se zeptat, prosím, co je to za časopis?“ spustil jsem.

Dívka mlčela. Ani na mě nepohlédla. Hm, možná mě neslyšela, proto jsem svůj dotaz opakoval.

Neslyšela mě.

„To bylo na mě?“ udivila se a pohlédla na mě.

V ten moment jsem mohl vidět její nádherné zelené oči.

„Ano, ptal jsem se, co je to za časopis?“

„Skaists pasaule,“ odvětila.

„Krásný svět,“ přeložil jsem si to a znovu se pokusil o komunikaci.

„Víte, projíždím tudy...“

„... ano všimla jsem si, že jste cizinec,“ přerušila mě a odložila časopis.

Zarazil jsem se a očekával, že mi vyhubuje, že jí otravuji.

„Chtěl byste se něco dozvědět o zdejší kraji?“ překvapila mě.

„Měla byste zájem mi dát malou přednášku?“

„Klidně i velkou,“ pousmála se.

„Jsem Laura Tyskavdis,“ představila se a podala mi ruku.

„Já se jmenuji Juha Saarinen.“

Sevřel jsem lehce její ruku. Byla hrozně jemná. Rozhodně to nebyla ruka dělnice.

„Jste učitelka?“

„Páni, vy jste to poznal? A hned na poprvé,“ pousmála se.

„Podle vašich jemných rukou, Lauro.“

„Ale i vaše ruce jsou jemné.“

Její hlas se mě dotýkal s takovou jemností, že jsem roztával jako led ve čtyřicetistupňovém horku.

„Ale já nejsem učitel.“

„Mohu hádat?“

„Ovšem, zkuste to,“ vybídl jsem ji a očekával, s čím přijde.

„Jste, úředník?“

„Ne.“

„Tak jste....“

Prstem se dotýkala svých plných rtů a přemýšlela, jaké mám zaměstnání.

„... jste obchodník?“

„Také, ne“

„Jste spisovatel?“

„Ne.“

„Dobře, poslední pokus.“

„Poslední pokus?“

„Ano, čtyřikrát a dost.“

„Většinou to bývá třikrát.“

„My jsme na čtyři.“

„Na čtyři?“ podivil jsem se.

„Jako čtyřlístek,“ odvětila.

„Takže zkuste tedy čtvrtý a poslední pokus,“ vybídl jsem ji s úsměvem na tváři

Zamyslela se a pak to zkusila naposledy.

„Jste profesor?“ vyhrkla. Vzápětí se zarazila. „Na to jste, ale moc mladý.“

„Myslíte, že profesor musí být vždycky starý pán?“ zeptal jsem se.

„Za mého otce byli všichni profesoři staří, i když uznávání,“ odpověděla.

„Za vašeho otce bylo spousta věci jinak. Dnes máme dvacáté století,“ poznamenal jsem.

„Takže jste profesor?“

„Jsem architekt historických budov,“ odpověděl jsem.

„Profesorem budu tak za sedm let, možná.“

„A do Jelgavy jedete proč?“

„Žije zde můj přítel ze studií a také z pracovních důvodů.“

„Líbí se vám Riga?“

„Ano, velice. Secesní architektura je zrovna moje velmi oblíbená,“ odvětil jsem.

„A viděl jste Rižský zámek?“

„Ovšem.“

„I kostel Svatého Petra?“

„Také.“

„Je tam také impozantní skupina tří historických domů, kterým se říká...“

„... Tři bratři,“ přerušil jsem ji.

„Ano, velmi správně, pane profesore,“ pousmála se.

„A vy jste učitelkou v Jelgavě?“

„Ano, gymnázium,“ odpověděla.

„To musí být velmi náročné,“ poznamenal jsem.

„Někdy ano.“

„Rozumím.“

„Mohu se na něco zeptat?“

„Ovšem.“

„Je to osobní, nebude vám to vadit?“

Měla strach, ale z čeho?

„Nemusíte mít strach, klidně se ptejte,“ vybídl jsem ji. „Do toho!“

„Žijete ve Finsku sám?“

„Chtěla jste se zeptat, jestli jsem ženatý?“

Svoji pohotovou otázkou jsem ji trochu rozhodil. Zčervenala.

„Promiňte,“ omluvila se a sklopila oči.

„Nemusíte se omlouvat, Lauro,“ zakroužil jsem hlavou a pokusil se ji dotknout ruky.

Její ruka uhnula stranou. Pochopil jsem a rychle tu svou vrátil zpět. Nevím, co mě to napadlo, ale měl jsem pocit, jako bych ji znal už dříve. Jen si dodat odvahy a promluvit s ní. To se stalo, ale co dál? Tuší vůbec, co se ve mně odehrává? Tuší to vůbec? Myslím, že ne.

„Promiňte,“ omluvil jsem se a pohledem z okna jsem se snažil přejít tu trapnou situaci.

„Nic se nestalo,“ vyhrkla v mém rodném jazyce. „Lidé jsou tady všímaví, a když se místní dívka spustí s cizincem, tak je hned coura.“

„Umíte finsky?“

„Ano, umím,“ pokynula hlavou. „Učím jazyky.“

Že by zrovna finštinu?

„Všechny hlavní jazyky v Pobaltí, Estonštinu, Litevštinu a Lotyštinu, samozřejmě,“ odpověděla.

„A finštinu jako bonus?“

„Jelikož estonština patří mezi baltofinské jazyky, začala jsem se učit i finštinu.“

Řekl jsem jí pak jeden vtip ve finštině. Zasmáli jsme se, až se někteří ve vlaku potočili. Nechtěně jsme tak na sebe upozornili. Mnozí z nich až do Jelgavy z nás už nespustili oči. Proto další konverzace byla spíše formou popisu krajiny...

* * *

Nádraží Jelgava. Pomalu jsem vystupoval. U dveří jsem se zastavil a pomohl ze schodu jedné starší dámě. Což okamžitě překvapilo místní, kteří vystupovali. Myslím, že jsem dostal pomyslný bodík. I Laura se pousmála a její spokojený úsměv ve mně vyvolal pocit dobrého skutku.

Když vystoupila i ona, chtěl jsem se rozloučit, ale ona pokračovala stejným směrem, jako já. To bylo příjemné překvapení. Před budovou nádraží jsem se zastavil.

„Jdete jiným směrem?“ zeptala se.

„Ano, upřímně je mi to líto,“ přiznal jsem se.

„Vážně?“ udivila se.

„Ano, velmi hezky se mi s vámi povídalo,“ dodal jsem.

„A měl byste zájem o prohlídku okolí Jelgavy?“

„Ovšem, že měl,“ pousmál jsem se.

Na její tváři se objevil také úsměv. Moc mě to potěšilo a upřímně řečeno jsem to ani nečekal. O to větší to bylo překvapení.

„A kdybyste si udělal čas na upovídanou učitelku, pane profesore,“ podotkla opět v mém rodném jazyce.

„Huomenna – zítra?“

„Určitě, a kde se setkáme?“

„Ehm, přemýšlím, kde to bude nejlepší, ani nevím, jak moc dobře znáte Jelgavu.“

„Můj přítel ze studií Artur Gavrits bydlí poblíž Stacijas parku,“ poznamenal jsem.

„Samozřejmě, znám to tam. A když budete pokračovat dál k Alunāna parku, je tam Jelgavské gymnázium. Tam učím.“

„Tak já budu čekat zítra před školou, co říkáte?“ nabídl jsem.

„U té autobusové zastávky, ve tři?“

„Dobře, jsme domluveni.“

„Ano, to jsme,“ usmála se a pokynutím ruky jsme se rozloučili.

* * *

To odpoledne jsem dorazil do ulice Pasta č. 42. Bydliště mého přítele Artura Gavritse. Už mě očekával a jeho rodina též. Neviděli jsme se skoro tři roky a od té doby, co vrátil z Finska zpět do Lotyšska, si jen píšeme.

Uvítání bylo velmi přátelské. Objal mě a pak mi podal ruku.

„Rád tě vidím, Juha.“

Mám rád jeho ruštinu s chraplavým přízvukem.

„Já tebe také, Arture.“

„Artur říkal, že přijedete, ale moc nevěřil, že to letos vyjde,“ pronesla jeho žena Karin.

Jeho děti. Dva chlapci, desetiletý Michal a o rok starší Tavris stáli opodál.

„Kluci, to je tátův přítel Juha,“ ukázala Karin na mě.

„Dobrý den,“ pozdravili sborově a pak odešli do svého pokojíčku.

„Jsem opravdu rád, že ses ukázal,“ pronesl Artur. Otočil se a ukázal na místnost za ním. „Pojď dál, prosím.“

Kývl jsem hlavou. Zul jsem si boty a následoval ho do velké místnosti.

„Zdá se mi to nebo jsi to zde trochu přestavěl?“ zeptám se ho.

„Ano, obývací stěnu jsem vyměnil za novou, lepší. Televize je také nová,“ odvětil.

„Záclony máme také nové. Už se na ně nedalo dívat,“ podotkla Karin.

„Ano, záclony jsou také nové,“ souhlasně pokýval hlavou.

„Ach, jo. Ti kuřáci,“ rýpl jsem si do Artura.

„To je neřest, které se nemohu zbavit.“

„Kouříš už dlouho,“ dodal jsem a usedl jsem do volného křesla.

„Nebudu zde kouřit, když tu jsi ty,“ pronesl a podíval se na Karin, která se odebrala do kuchyně.

„Dáš si kávu?“ zeptal se.

„Později,“ odvětil jsem krátce,

„Dobře, dáme si ji po večeři,“ podotkl. „Samozřejmě bez mléka.“

„Máš dobrou paměť, příteli,“ usmál jsem se a rozhlédl se po místnosti. „Hledáš ten obraz?“ zareagoval.

„Ano, kam jsi ho dal?“

„Michal si hrál s míčem a shodil ho na zem,“ odvětil smutně.

„Musel jsem ho nechat opravit.“

„Takže nedávno?“

„Ano, před čtrnácti dny to bylo,“ odpověděl.

„Vážně?“

„Ano, proč?“ udivil se.

„Asi před čtrnácti dny jsem stál na chodbě univerzity a spadl obraz s krajinou jednoho z finských jezer.“

„A víš aspoň, kterého?“

„Kymijärvi.“

„Tak jsi ho sebral a vrátil na místo.“

„Ne, už nešel pověsit. Celý rámeček praskl.“

„Hm,“ zvláštní souhra náhod.

Chtěl jsem to komentovat, ale přerušil nás hlas Karin. „Večeře je na stole.“

„Už jdeme, zlato,“ ozval se Artur a ukázal směrem k vedlejší místnosti.

Pokynul jsem hlavou a následoval Artura do kuchyně, z které se linula vůně uzených ryb.

* * *

Po velmi chutné večeři, kterou tvořili uzení úhoři, zelenina a brambory na másle jsme usedli opět do obývacího pokoje. Karin po chvíli přinesla kávu a vychlazené pivo Aldaris. Poděkoval jsem a cinkli jsme si s Arturem na zdraví. Poté jsem mu řekl o dnešním setkání s Laurou.

Artur se usmíval a řekl, že bych se měl mít na pozoru, protože když lotyšská žena projeví o muži zájem, už málokdy se ho vzdá.

„Z toho strach nemám. Ten první popud jsem k tomu zavdal já,“ snažil jsem se Arturovi vysvětlit, jak to doopravdy bylo a že jsem byl já ten první, který spíše toužil po tom, aby si mne všimla.

„Tvoje ruština je stále velmi dobrá, Juha,“ pochválil mě.

„Pomáhám na univerzitě s překladem, takže jsem stále ve styku s tímto jazykem,“ poznamenal jsem.

„Mohu říct upřímně, že bych měl velkou radost, kdyby ses zde usadil,“ vrátil se k tématu.

„Dneska jsme se seznámili a zítra máme první schůzku. Ještě se nestěhuji,“ poznamenal jsem s úsměvem na tváři.

„A říkáš učitelka?“

„Na Jelgavském gymnáziu.“

„To je odsud blízko.“

„Ano, vím.“

„Doufám, že u nás budeš spát?“

„Nerad bych byl nějak na obtíž, Arture.“

„Čekal jsi, že tě snad vyženu na hotel?“

„Nečekal jsem nic, ale nezlobil bych se.“

„Nepřipadá v úvahu,“ přidala se Karin. „Děti budou spát u nás.“

„Vyspím se klidně tady v obývacíku,“ podotkl jsem.

„Karin má pravdu, přespíš v dětském pokoji, pár nocí se uskromníme,“ spustil Artur.

„Děkuji za pohostinnost, ale přespím jen dnes, zítra si najdu hotel.“

„Jak jsem řekl, jsi můj host a rád bych kdybys tu zůstal,“ oponoval mi Artur.

„Dobře, tedy,“ poděkoval jsem a přijal jeho nabídku.

Karin pak přinesla každému ještě jedno pivo. Později se Artur osmělil a vytáhl domácí pálenku. Ani nevím, co to bylo. Název byl

v lotyštině, ale byl to snad denaturovaný líh. Sakra, to byla síla. V první moment jsem měl pocit, že mi to prožere střeva.

„Po druhém panáku, to bude dobré,“ uklidňoval mě Artur.

„Po druhém?“ pozvedl jsem obočí.

„No, možná ne, ale po třetím si zvykneš,“ pousmál se.

Druhý panák jsem si ještě dal, ale byla to taková síla, že jsem ten třetí odmítl. Artur se usmíval a dali si s Karin ještě dva na vrh. Po hodině a půl vyprávění různých příběhů jsme šli spát.

2. Miláno 2012

Glaudio Antoire potkává v Italském Milánu půvabnou Julii Montagini.

Bylo krásné středeční dopoledne. Stál jsem před milánskou katedrálou Dumo di Milano, když kolem mě prošla půvabná černovláška s nezvykle dlouhýma nohama. Nespustil jsem z ní oči. Samozřejmě si toho všiml pán vedle mě.

„Znáte ji?“ zeptal se mě děda v bílé košili a černých kalhotách.

„Ne, neznám,“ podíval jsem se na něj.

„To je Julia Montagini,“ spustil. „Zpěvačka.“

„Asi znáte všechny italské zpěvačky?“ utrousil jsem se špetkou sarkasmu na jazyku.

„Tohle je milánská zpěvačka.“

„Aha,“ podotkl jsem a v duchu se usmál. *Proč mi to říká?*

„To já jenom, abyste věděl.“

Sakra, co je to za chlapa? Jen jsem se na ní podíval.

„Nezlobte se, ale musím už jít,“ omluvil jsem se a vyrazil blíž ke katedrále.

Chtěl jsem vidět sochu Panny Marie, která je z bílého mramoru.

„Jestli vás zajímají sakrální stavby, mohu doporučit ještě baziliku svatého Ambrože...“ uslyšel jsem ztrácející se hlas muže

v bílé košili...

Ano, tam bych se také mohl podívat.

Nejdříve jsem si však chtěl prohlédnout budovu, která k Milánu patří neodmyslitelně. Je to La Scalla. Zde zazněly opery takových mistrů, jako jsou Giuseppe Verdi nebo Giacomo Puccini.

Během pěti minutové chůze jsem byl na místě. *Je to náhoda, nebo něco jako náhoda neexistuje? Pomyslel jsem si. (Ne)známá černovláska prošla kolem mě a zastavila se u mramorových laviček, které se točily kolem sochy. (Název si už nepamatuji...)*

Chvíli jsem váhal, jestli jí mám oslovit nebo dělat, že ji nevidím. Nevěřím, že ona si mě všimla, když jsem se kochal pohledem na milánskou katedrálu. Váhal jsem. Možná to byla chyba a možná také ne. Stál jsem skoro deset metrů od ní. První ji oslovil mladík, se kterým se evidentně znali.

„Ahoj, Julie,“ pozdravil ji.

„Ahoj, Salvatore,“ usmála se a hodila vlasy do strany.

Uff, to byl okamžik, který mě hluboce zasáhl. Okouzčila mě.

„Na procházce?“ zaútočil znovu.

„Měla jsem jít na oběd s matkou, ale nakonec to zrušila,“ odpověděla.

Mohl bych ji pozvat já, pomyslel jsem si.

„A myslíš, že bych tě mohl pozvat já?“ zeptal se Salvatore.

„Ne, děkuji,“ odmítla s úsměvem na tváři. Odzbrojila ho a zřejmě i trochu zklamala, protože se zatvářil smutně. Pokynul hlavou a pak ukázal na muže s obrovským košíkem růží. „A mohu ti alespoň koupit kytku?“

„Nemusíš to dělat, Salvatore.“

Znovu odmítla.

Chlapec se opravdu snažil, ale kráska jménem Julia ho vždy odmítla.

Salvatore se o to pokusil ještě jednou, ale jeho snahu přerušila parta kluků na druhém konci náměstí.

„Salvatore, jdeme na fotbal, přidáš se?“

Salvatore máchl rukou, ale pak zavolal, že půjde. Jeho snažení o získání pozornosti krásné Julie vyznělo do ztracena, takže fotbal vyhrál.

„AC hrají s Juventusem,“ pronesl, aby to nevypadalo trapně, že utíká z boje.

„Vždyť běž,“ vybídla ho a pousmála se.

Měla moc krásný úsměv.

Salvatore se rozloučil a přidal se k partě mladíků, která s vlajkou AC Milán směřovala na stadion svého oblíbeného fotbalového klubu. Využil jsem situace a odvážil se ji oslovit. „Nejste na fotbal?“

Otočila se a prohodila vlasy do strany, až ve mně hrklo. Polkl jsem na sucho a zalapal tiše po dechu. Byla opravdu nádherná. Snažil jsem se neprozradit. Zatím mi to vycházelo.

„Nejste místní, že?“ zeptala se mě.

„Ne, nejsem.“

„A odkud jste, jestli to mohu vědět?“

„Lugano.“

„Impozantní jezero,“ poznamenala.

Překvapila mě svou zeměpisnou znalostí, ale kdo by neznal tak proslulé jezero.

„Je tam nádherně,“ dodal jsem.

„Ehm, to ano,“ usmála se.

„Jsem Claudio,“ představil jsem se.